

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Іноземна мова для розробки комп'ютерних систем

Шифр та назва спеціальності
123 - Комп'ютерна інженерія

Інститут
ННІ міжнародної освіти

Освітня програма
Сучасне програмування, мобільні пристрої та комп'ютерні ігри

Кафедра
Української мови (273)

Рівень освіти
Бакалавр

Тип дисципліни
Профільна підготовка

Семестр
3, 4, 5, 6

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Лухіна Марина Юріївна

Maryna.Lukhina@khp.edu.ua

Старший викладач кафедри української мови НТУ «ХПІ»

Досвід роботи - 36 років. Автор понад 30 наукових та навчально-методичних публікацій. Провідний викладач з дисципліни: «Іноземна мова для розробки комп'ютерних систем», «Українська мова (професійного спрямування)», «Мова професійного навчання (українська)», «Українська мова як іноземна».

<https://web.kpi.kharkov.ua/lingvo/uk/luhina-maryna-yuriyivna/>

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на вдосконалення знань з української мови, зокрема ознайомлення студентів із спеціальною лексикою, текстами та комунікативними ситуаціями за спеціальністю "Комп'ютерна інженерія", оволодіння стилем професійного спілкування, а також формування комунікативних компетенцій, необхідних для спілкування в академічному та професійному середовищі. Програма дисципліни передбачає вивчення студентами принципів роботи з науковими текстами.

Мета та цілі дисципліни

- Формування цілісної системи знань студентів про українську мову:
 - збагачення словникового запасу студентів-іноземців;
 - розвиток і вдосконалення навичок та умінь у різних видах мовленнєвої діяльності для успішного оволодіння спеціальністю під час навчання в НТУ «ХПІ».
- Розвиток та удосконалення усіх аспектів володіння мовою:
 - Аудіювання: здатність розуміти автентичні аудіо матеріали (лекції, презентації, інтерв'ю) з комп'ютерної тематики;
 - Діалогічне мовлення: вміння брати участь у діалогах і дискусіях у знайомих комунікативних ситуаціях;
 - Монологічне мовлення: формування умінь проводити короткі презентації, доповіді, реферати;

- Читання: робота з різними видами текстів (науково-технічні статті, технічна документація, новини в ІТ-сфері);
- Писемне мовлення: написання есе, звітів, описів, технічних специфікацій;
- Пошук інформації: навички використання української мови для пошуку та аналізу інформації в інтернеті та наукових базах;
- Академічне мовлення: розвиток умінь вести академічні дискусії, захищати проектні роботи та писати наукові тексти;
- Удосконалення граматичних навичок (морфологія, синтаксис).

3. Оволодіння українською мовою як «робочою мовою» для навчання в технічному вищому закладі освіти України за спеціальністю «Комп'ютерна інженерія».

4. Практичне оволодіння українською мовою на рівні А2 в межах сфер комунікації, актуальних для студентів-іноземців під час навчання.

Формат занять

Практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Результати навчання

ПРН 23. Спілкуватись усно та письмово з професійних питань українською мовою та однією з іноземних мов (англійською, німецькою, італійською, французькою, іспанською).

ПРН 24. Використовувати інформаційні технології та інші методи для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 240 год. (8 кредити ECTS): практичні заняття – 128 год., самостійна робота – 112 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідна наявність повної загальної середньої освіти.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Іноземна мова для розробки комп'ютерних систем» використовуються словесні, наочні, репродуктивні, проблемно-пошукові та практичні методи навчання: реферати, презентації, письмові роботи. На практичних заняттях застосовуються ігрові методи, навчальні дискусії та диспути, аналіз ситуацій у професійній діяльності тощо. Практичні заняття проводяться з використанням програми Microsoft Teams.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Лекції в рамках дисципліни не передбачені.

Теми практичних занять

Змістовий модуль № 1: Вступ. Спеціальна лексика комп'ютерних систем

Тема 1. Знайомство, обговорення цілого курсу, базова лексика за темою «Комп'ютерні системи та технології». Морфологія

Тема 2. Спеціальна лексика за темою «Комп'ютерні системи: апаратне та програмне забезпечення». Морфологія.

Тема 3. Спеціальна лексика за темою «Мови програмування та їх особливості». Морфологія.

Тема 4. Спеціальна лексика за темою «Кібербезпека». Морфологія.

Тема 5. Спеціальна лексика за темою «Інтерфейси користувача». Морфологія.

Тема 6. Термінологічні словосполучення у темі «Технічні характеристики комп'ютера».

Синтаксис. Словосполучення.

Тема 7. Лексика комп'ютерних мереж: основні терміни та визначення. Синтаксис. Складне речення.

Змістовий модуль № 2: Читання наукового тексту з ІТ-сфери: визначення інформаційних центрів тексту, ознайомлювальне читання

Тема 8. Особливості наукового тексту. Лінгвістика тексту. Міні текст «Програмно-технічні засоби».

Тема 9. Кваліфікація суб'єкта. Уведення та визначення терміну (що – це що, що є що?). Уведення терміну (що називається чим, як). Визначення інформаційних центрів тексту «Прикладне програмне забезпечення».

Тема 10. Кваліфікація та характеристика особи, предмета, явища. Загальна характеристика суб'єкта (що це що, хто це хто). Визначення інформаційних центрів тексту «Бакалавр з комп'ютерної інженерії»

Тема 11. Визначення мети та завдання роботи (що було (буде) чим + інфінітив), Визначення головної та додаткової інформації «Локальні комп'ютерні мережі».

Тема 12. Позначення сутності предмета (явища), його функції або істотні ознаки (що є чим). Визначення слів-тем тексту «Глобальні комп'ютерні мережі».

Тема 13. Опис предмета. Характеристика призначення. Зовнішній вигляд, властивості, структура (що є чим, під чим розуміють що). Визначення слів-тем повного тексту, відмежування головної інформації від додаткової. Складання питального плану тексту «Інтерфейси».

Тема 14. Використання термінів для опису пристроїв та технічних процесів. Складання називного плану. Тексту «Сучасний комп'ютер»

Змістовий модуль № 3. Робота з текстами зі сфери "Комп'ютерна інженерія". Аудіювання та діалогічне мовлення

Тема 15. Ознайомлення з типами технічних текстів, робота з короткими статтями. Лінгвістика тексту. Складання називного плану друкованого тексту «Системи штучного інтелекту» .

Тема 16. Аудіювання міні текстів, робота над текстом «Апаратне та програмне забезпечення» з розпізнаванням основних термінів. Складання називного плану тексту, що сприймається на слух.

Тема 17. Слухання інтерв'ю з фахівцями в галузі комп'ютерних технологій.

Визначення інформаційних центрів. Складання тез аудіо тексту «Комп'ютерні ігри» .

Тема 18. Введення в академічну комунікацію, правила етикету. Звернення в академічне середовище.

Тема 19. Моделювання простих технічних діалогів: опис комп'ютерного пристрою.

Тема 20. Взаємодія в діалозі: консультування й консультація з технічних питань за темою «Кібербезпека».

Тема 21. Використання основних технічних термінів у контексті повсюдного спілкування у ІТ-сфері.

Змістовий модуль № 4. Академічне усне та писемне мовлення

Тема 22. Алгоритм підготовки тексту доповіді. Техніка ефективного пошуку наукової інформації українською мовою. Пошук інформації через Інтернет для підготовки виступу на тему «Захист особистих даних в цифровому середовищі».

Тема 23. Пошук інформації в наукових базах даних та онлайн-ресурсах, академічна лексика для написання наукових повідомлень за темою «Роль штучного інтелекту у протидії кібератакам»

Тема 24. Складання називного плану для повідомлення за темою «Інформаційна безпека».

Тема 25. Продукування письмового висловлювання. Підготовка реферату з технічної тематики на основі знайденої інформації за темою «Безпека корпоративних мереж».

Тема 26. Основні правила підготовки вдалої доповіді з презентацією.

Тема 27. Підготовка коротких академічних презентацій на тему «Сучасні загрози кібербезпеки та стратегії їх попередження».

Тема 28. Виступ з презентацією на тему «Інформаційна безпека в XXI столітті».

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Під час самостійної роботи студенти опрацьовують навчальний матеріал, вивчають теми та питання, які не викладаються на практичних заняттях, виконують практичні завдання, презентації, готуються до контрольних робіт, заліку.

Теми самостійної роботи

Змістовий модуль № 1. Граматика. Частини мови. Робота з текстом соціально-культурної сфери: вивчальне читання, аудіювання, структурно-смілова організація тексту, складання питального плану.

Тема 1. Граматика. Частини мови. Іменник. Рід іменників, відмінювання базових термінів.

Тема 2. Граматика. Частини мови. Прикметник у складі термінологічних словосполучень .

1. Вивчальне читання, розуміння смислового змісту тексту «Україна сьогодні».

Тема 3. Граматика. Частини мови. Числівник.

1. Визначення композиційно-логічної структури тексту. Виділення основної інформації. Національні символи України (прапор, герб, гімн).

Тема 4. Граматика. Частини мови. Дієслово.

1. Видатні науковці України. Вивчальне читання.

Тема 5. Граматика. Частини мови. Дієслово.

1. Українська наука сьогодні. Складання питального плану.

Тема 6. Граматика. Синтаксис.

1. Складання питального плану. Видатні науковці Харківщини.

Тема 7. Граматика. Синтаксис.

1. Складання питального плану. «Нобелівські лауреати Харківщини». Підготовка до модульної контрольної роботи.

Змістовий модуль № 2. Основні правила побудови мовних конструкцій, характерних для наукового тексту. Робота з текстом науково-професійної сфери: ознайомлювальне читання, говоріння, бесіда, структурно-смілова організація тексту, тезовий і називний плани.

Тема 8. Науково-професійна сфера.

1. Україна у світі науки, техніки, культури. Ознайомлювальне читання.

Тема 9. Науково-професійна сфера.

1. Основні компоненти комп'ютерної системи. Структурно-смілова організація тексту

Тема 10. Науково-професійна сфера.

1. Операційні системи: Windows, Linux, macOS. Підготовка до говоріння.

Тема 11. Науково-професійна сфера.

1. Програмне забезпечення: класифікація та призначення. Складання питального та тезового планів.

Тема 12. Науково-професійна сфера.

1. Історія розвитку комп'ютерних технологій. Складання питального, називного та тезового планів.

Тема 13. Науково-професійна сфера.

1. Кібербезпека: основні поняття та загрози. Підготовка до бесіди.

Тема 14. Науково-професійна сфера.

1. Технічні характеристики комп'ютера. Реферативне читання, складання називного плану.

2. Підготовка до модульної контрольної роботи.

Змістовий модуль № 3. Основні правила побудови мовних конструкцій, характерних для наукового тексту (продовження). Робота з текстом: визначення інформаційних центрів тексту, ознайомлювальне читання, говоріння, бесіда, структурно-смілова організація тексту, називний план, анотація.

Тема 15. Науково-професійна сфера.

1. Інтерфейси користувача: графічний та командний. Ознайомлювальне читання.

Тема 16. Науково-професійна сфера.

1. Комп'ютерні мережі: локальні та глобальні. Структурно-смілова організація тексту.

Тема 17. Науково-професійна сфера.

1. Структура наукового тексту в ІТ. Складання називного плану.

Тема 18. Науково-професійна сфера.

1. Вступ до мов програмування. Виділення основної інформації, відповіді на питання.

Тема 19. Науково-професійна сфера.

1. Підготовка монологічного висловлювання на тему «НТУ« ХПІ»: минуле, сьогодення та майбутнє». Визначення інформаційних центрів, складання називного плану.

Тема 20. Науково-професійна сфера.

1. Інтерв'ю з IT-фахівцями. Складання називного плану та анотації.

Тема 21. Науково-професійна сфера.

1. Моделювання технічних діалогів. Підготовка до говоріння.
2. Підготовка до модульної контрольної роботи. Повторення.

Змістовий модуль № 4. Основні правила побудови мовних конструкцій, характерних для наукового тексту (продовження). Робота з текстом: визначення інформаційних центрів тексту, ознайомлювальне та реферативне читання, говоріння, бесіда, структурно-смілова організація тексту, складання індикативного реферату. Підготовка усного діалогічного та монологічного висловлювання, підготовка до письмового монологічного висловлювання.

Тема 22. Науково-професійна сфера.

1. Підготовка діалогічного висловлювання на тему «Консультації з технічних питань».

Тема 23. Науково-професійна сфера.

1. Складання плану наукового повідомлення. Визначення інформаційних центрів.

Тема 24. Науково-професійна сфера.

1. Пошук наукової інформації українською мовою. Ознайомлювальне читання, бесіда.

Тема 25. Науково-професійна сфера.

1. Написання тез «Кібербезпека у сучасному світі». Підготовка письмового висловлювання.

Тема 26. Науково-професійна сфера.

1. Написання реферату з технічної тематики. Підготовка письмового монологічного висловлювання.

Тема 27. Науково-професійна сфера.

1. Підготовка академічної презентації. Реферативне читання.

Тема 28. Науково-професійна сфера.

1. Підготовка до виступу з презентацією на тему «Інформаційна безпека в XXI столітті».

Підготовка до письмового монологічного висловлювання.

2. Підготовка до модульної контрольної роботи. Повторення.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Методичні вказівки до практичних занять з дисциплін «Українська мова як іноземна» та «Мова професійного навчання» для іноземних студентів всіх спеціальностей «Підготовка до тестування з мови професійного навчання. Аудіювання та говоріння» / Уклад. Лухіна М.Ю., Чернявська С.М., Гомон А.М. – Харків: НТУ «ХПІ», 2021.– 42 с.

<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53219>

2. Методичні вказівки для виконання практичних завдань з навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» для іноземних студентів усіх спеціальностей «Ми навчаємося в Україні» / Уклад. Чернявська С.М., Немерцова О.Є., Сабадир Г.І., Дяченко О.В.– Харків: НТУ «ХПІ», 2021.– 65 с.

<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53218>

3. Терещенко Л. Я. Українська мова. Науковий стиль : навч. посібник / Л. Я. Терещенко, А. М. Гомон, В. А. Сухоруков ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : Форт, 2021. – 146 с.

<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53217>

4. Українська мова як іноземна: початковий рівень [Електронний ресурс] : навч. посібник / Г. І. Сабадир [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2022. – 120 с. <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/62926>

5. Займенник: Навчально-методичний посібник / Н.В. Северин. – Харків: НТУ «ХПІ», 2022. – 72 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64504>

6. Ступені порівняння прикметників і прислівників : метод. рекомендації з української мови для самостійної роботи студентів-іноземців / уклад. Н. В. Северин; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків: ТОВ "Цифра Принт", 2023. – 40 с.

<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64487>

7. Методичні рекомендації до самостійної роботи іноземних студентів 2-го курсу з дисципліни "Українська мова" : (англійська мова навчання) / уклад. Л. А. Субота ; Нац.техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХП", 2023. – 59 с.

<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64922>

8. Методичні рекомендації до самостійної роботи іноземних студентів 3-го курсу з дисципліни "Українська мова" : (англійська мова навчання) / уклад. Л. А. Субота ; Нац.техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХП", 2023. – 35 с.

<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64923>

9. Методичні рекомендації до практичних занять із дисципліни "Українська мова" : для іноземних студентів 2-го курсу (англійська мова навчання) / уклад. Л. А. Субота ; Нац.техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХП", 2024. – 76 с.

<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/69215>

10. Методичні вказівки для викладачів до проведення практичних занять із дисципліни "Українська мова" : іноземним студентам 2-го курсу (англійська мова навчання) / уклад. Л. А. Субота ; Нац. техн. ун-т "Харків.політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХП", 2024. – 31 с.

<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/76688>

11. Українська мова як іноземна. Практичний курс для студентів-іноземців усіх спеціальностей (початковий рівень) : навчальний посібник (друге видання, доповнене й перероблене) / Г. І. Сабадир, М. Ю. Лухіна, С. М. Чернявська, О. М. Кривець, О. В. Дяченко. – Харків : НТУ «ХП», 2024. – 194 с. [Електронний ресурс]

<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/75013>

12. Субота Л. А. Українська мова як іноземна : навч. посібник. Ч. 2 / Лариса Субота. – Харків : Майдан, 2024. – 196 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/77266>

Додаткова література

13. Архітектура комп'ютерів [Електронний ресурс] : конспект лекцій для студентів спец. 123 "Комп'ютерна інженерія" ден. та заочн. форми навчання / уклад. А. І. Поворознюк ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків : НТУ "ХП", 2024. – 154 с.

14. Вальченко І. В. Ласкаво просимо!: навч. посібник з української мови для іноземних студентів : у 2-х ч. – Ч.1. Х. : ХНАМГ, 2011. 387 с.

15. Голованенко Є. О., Дегтярьова Т. О., Дядченко Г. В. та ін. Українська мова для іноземців. Рівень А1. Навчальний посібник.– Суми : Університетська книга, 2019. —278 с.

16. Біденко Л. В., Завгородній В. А., Казанджиєва М. С. та ін. Українська мова для іноземців. Рівень В1. Навчальний посібник.– Суми : Університетська книга, 2019. —363 с.

17. Інформатика та комп'ютерна техніка. Електронний навчально-методичний посібник. URL: <https://kppk.com.ua/ELLIB/ebook/Gorbenko/IKT/2/2.htm>

18. Програмування [Електронний ресурс] : навч.-метод. посібник / Бульба С. С., Молчанов Г. І., Савченко В. М. – Електрон. текст. дані. – Харків : НТУ "ХП", 2024. – 121 с.

19. Університетська освіта в Україні : навч. посібник / А. Л. Хрипунова [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : Бровін О. В., 2021. – 238 с.

<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/52883>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (30%) та поточного оцінювання (70%).

Залік: письмове завдання (виконання вправ, робота з текстом)

Поточне оцінювання:

робота на практичних заняттях (40%),
контрольна робота №1 (7,5 %),
контрольна робота №2 (7,5 %),
контрольна робота №3 (7,5%),
контрольна робота №4 (7,5%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції Інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус
погоджено

26.08.2024

Завідувачка
кафедри
Світлана
ЧЕРНЯВСЬКА

Гарант ОП
Олександр
ЗАКОВОРОТНИЙ